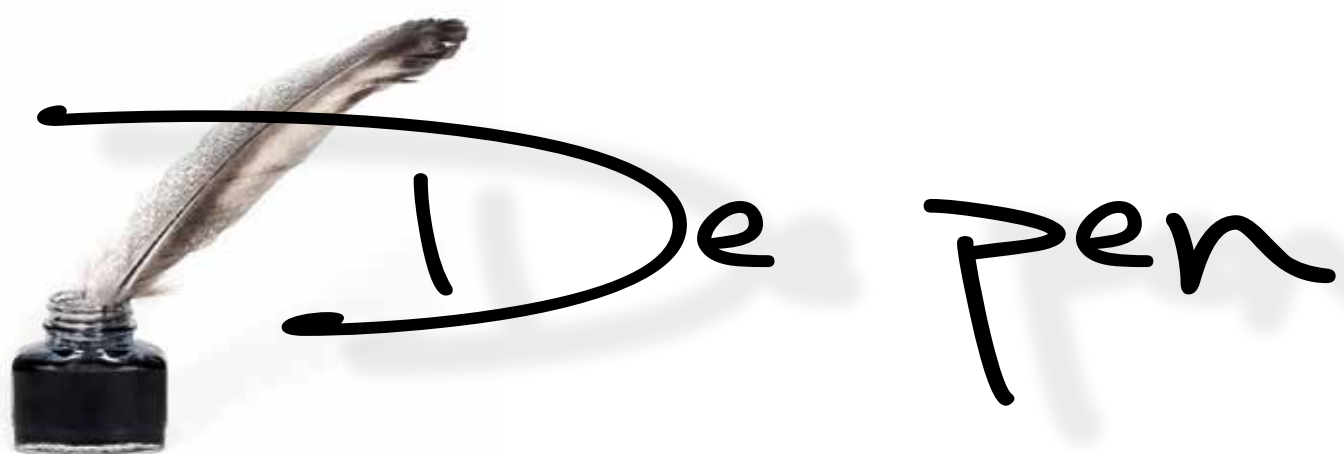

Wendy Francken, directeur VLARIO

Op naar een solide verstandshuwelijk

De burger in Vlaanderen vindt het volkomen vanzelfsprekend dat afvalwater wordt afgevoerd zonder problemen, stank en aantasting van het milieu. Hetzelfde geldt voor regenwater. Water op straat is zeldzaam en nieuwswaardig, en dat geldt nog meer voor water in huis en overstromingen. De overheersende houding van mensen ten opzichte van rioolbeheer is: "Ik weet dat het nodig is, ik weet niet precies hoe het werkt, zorg dat het blijft functioneren en val mij er niet mee lastig". Kortom: een grote mate van vertrouwen. De basisopgave voor de sector bestaat erin dit vertrouwen niet te beschamen. Voorts moeten we kennis ontwikkelen om betere keuzes te kunnen maken.

Tien jaar geleden vond de reorganisatie van de watersector plaats. Heel wat gemeenten droegen het gebruiksrecht en zelfs ook de resterende eigendomsrechten van hun rioleringsstelsel over aan een intercommunale. Het is beangstigend om te moeten vaststellen dat heel wat gemeenten, als gevolg van die overdracht, veronderstellen ontslagen te zijn van elke verantwoordelijkheid over hun rioolnet. We moeten beseffen dat een lokaal bestuur te allen tijde een bepaalde verantwoordelijkheid blijft dragen.

Het is natuurlijk wel zo dat de verantwoordelijkheid begint bij de eigenaar of bewoner. Hij loost afvalwater, ontvangt regenwater op eigen terrein en beschermt zijn bezit tegen het indringen van water, waar dat ook vandaan komt. De zorgplichten van lokale besturen sluiten daarop aan en beginnen waar de verantwoordelijkheid van de burger ophoudt. Maar over de begrenzing kan je heel verschillende opvattingen hebben. VLARIO vindt het logisch dat we naar meer eigen verantwoordelijkheid evolueren.

Maar hoe gaan we het tij keren? Gaan we de burger nog meer verplichtingen opleggen? Of gaan we inzetten op sensibilisering van alle actoren? Iedereen weet dat de financiële middelen ontoereikend zijn en dat ze dat ook zullen blijven. We kunnen ons doel niet bereiken met 'business as usual',

maar moeten 'meer doen met minder'. Niet de handen in de schoot leggen en vaststellen dat we de Europese doelstellingen niet zullen halen, maar de ambitie hebben om dat juist wél te doen.

Met mijn internationale blik stel ik echter vast dat het Vlaamse rioleringslandschap sterk versnipperd is. Dit leidt tot een gebrek aan uniforme visie, alsook tot een gebrek aan efficiëntie. Om meer efficiëntie te bekomen, moeten we zoeken naar een uniforme belangenbehartiging.

Gemeenten, intergemeentelijke rioolbeheerders, studiebureaus en aannemers zijn inderdaad niet altijd even goede vrienden. Maar rioleringsbeheer anno 2016 impliceert dat de overheden en de andere partners een solide verstandshuwelijk moeten sluiten. Het is zo'n beetje het grootste cliché dat er is, maar het is kennelijk toch nodig om erop te blijven hameren: samenwerken loont. Wat op de kleuterschool al wordt ingepeperd, is in de rioleringswereld nog geen uitgemaakte zaak. Onderling wantrouwen is de grootste hinderpaal in het verhaal over samenwerking. De diepste valkuil is dat de partijen elkaar onvoldoende vertrouwen en blijven steken in een cultuur van eigen posities en instrumenten koesteren. Maar de conclusie is duidelijk: 'samenwerken met alle partijen' is de boodschap en daarin wil VLARIO het voortouw nemen. ■

